

Jászszági Szenvedélybeteg- segítő Szolgálat

ÉVKÖZI BESZÁMOLÓ 2019

**Készítette: Bergmann Kincső
intézményvezető,
Fehérné Rácz Anikó és
Nagy Marianna
szociális munkatársak**

Évközi beszámoló 2019.

A **Jászsági Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat** 2019. január 1-jén kezdte meg működését, mint jogelőd nélküli, részben önállóan gazdálkodó költségvetési szerv. Az intézmény fenntartó szerve a Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás, irányító szerve a Társulás Társulási Tanácsa.

A költségvetési szerv közfeladata: szenvedélybetegek részére nyújtott alacsonyküszöbű ellátás.

Székhelye: 5055 Jászladány, Hősök tere 6.

Telephelye: 5130 Jászapáti, Kossuth L. út 27.

A költségvetési szerv illetékessége, működési területe: Jászalsószentgyörgy, Jászágó, Jászberény, Jászdózsa, Jászfelsőszentgyörgy, Jászfényszaru, Jászfákóhalma, Jászszentandrás, Jásztelek, Pusztamonostor.

A felsorolt települések közül nyolc a Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás tagja, négy település pedig külön megállapodás alapján vesz részt a feladatellátásban.

Munkánkat egy intézményvezetővel és két szociális munkatárssal kezdtük meg.

Megterveztük az intézmény arculatát. Logónk a fönixmadár lett, mely minden nehézség legyőzését és a teljes újjászületést jelképezi. A szimbólum rákerült az intézmény körbélyegzőjére is. Elkészítettük a plakátunkat, szórólapjainkat, melyen szerepelnek az intézmény szolgáltatásai, munkatársai és elérhetőségei. A települések helyi újságjaiban is bemutatkoztunk egy-egy újságcikk erejéig. A propagandaanyag kapcsán elkészítettük az intézmény nevével és logójával ellátott pólókat. Az év elején elkészült a költségvetés is, mely a települések nagyobb mértékű hozzájárulását tette indokolttá, mert a pályázati összeg az intézmény dolgozói bérének csak egy részét fedezi, a feladatellátásra ebben a koncepcióban 0 Ft jut.

Mit nevezünk szenvedélybetegségnek?

Szenvedélybetegség az, amikor az egyén elveszíti a kontrollt saját élete fölött, testi lelki tüneteket produkál, és családi, szociális kapcsolatai is veszélybe kerülnek, vagy teljesen megszűnnek. Fizikai fájdalmat okoz az elvonás, a szenvedő bármire képes, hogy szenvedélye tárgyához juthasson.

Az alacsonyküszöbű szenvedélybeteg ellátás célja a szenvedélybetegek és közvetlen környezetük minél szélesebb körének elérése, fogadása és ellátása, a szerhasználatnak, valamint járulékos ártalmainak a csökkentése, a változás elindítása és segítése, az életvitelbeli változás ösztönzése. Lényege az egészségügyi és szociális szolgáltatások megismertetése, használatuk ösztönzése, megkönnyítése a szenvedélybetegek, addiktológiai problémával küzdő populációk számára. A tevékenységünk egyik része a szenvedélybeteg kliensek megtalálása, a szolgálatok igénybevételére ösztönzése, másrészt a túléléshez szükséges szolgáltatások biztosítása és a kliensek további kezelések felé terelése. Fontos, hogy a kliens a segítők közreműködésével a mindennapi élethez szükséges készségeit megtartsa, fejlessze,

továbbá konfliktusait, problémáit a szociális környezetét megtartva legyen képes rendezni. A szolgáltatás olyan hosszú távú, egyéni szükségletekre alapozott gondozást kínál, amely nagymértékben épít az ellátottak aktív és felelős részvételére, valamint a természetes közösségi erőforrásokra, őket is oktatta és támogatva. Fontos, hogy a segítő kapcsolat keretében, a közösségi rehabilitáció eszköztárán keresztül, a beteg személyközi kapcsolatainak javításával, magasabb rendű szükségleteinek kielégítésével – szeretet, valahová való tartozás, önmegvalósítás – a kirekesztettség, izoláció elkerülhető, csökkenthető legyen, és ez által élettere, amelyben korábban mozgott ne, illetve minél kevésbé szűküljön be. Az alacsonyküszöbű szenvedélybeteg ellátás keretében olyan speciális alapellátási feladatot látunk el, mely a szenvedélybetegek számára nyújt segítséget. Ez a speciális ellátási forma a különböző szociális segítségnyújtáson túl nyújt komplex segítséget. Mindez magában foglalja a beteg testi és pszichés állapotának javítását, az életviteli készségeinek fejlesztését, a mindennapok során jelentkező problémák feltárását és az abból adódó konfliktusok feloldását, a szabadidő hasznos eltöltésének strukturálását, valamint a beteg egészségügyi ellátáshoz való hozzásegítését és kapcsolattartását más szolgáltatási intézménnyel. A jól működő közösségi szolgáltatás során a betegség különböző fokozataira jellemző korai figyelmeztető tünetek felfedezhetővé válnak, így a betegség súlyosbodása, kialakulása esetén lefolyása kevesebb problémát jelenthet a kliens, illetve szociális környezete számára. Kiemelt szinterek az egészséggel kapcsolatos információk, és a biztonságos droghasználattal kapcsolatos üzenetek terjesztése. Az alacsonyküszöbű szolgáltatás ingyenes, és igénybevételének nem feltétele az absztinencia. Az absztinencia elérése nem elsődleges cél. A szolgáltatás során szükséges figyelembe venni a kliensek igényeit, az egyén- és környezete körülményeinek rendszerét.

2019. január 1-je óta drogproblémával 18 esetben kerestek meg bennünket, ebből 4 ügyfél ügyében a család- és gyermekjóléti szolgálat jelzett, 10 alkalommal hozzátartozói, 3 alkalommal személyes és 1 esetben gyermekvédelmi gyám megkeresése volt. Közülük 5 személy állapotát szorosan követjük, rendszeres a személyes és telefonos kapcsolattartás. 1 főt juttatunk el az elvonóig. 7 fő alkoholproblémák miatt keresett meg bennünket, közülük 3 személy igényel rendszeres segítő beszélgetést, 1 fő az elvonó lehetőségén is gondolkodik. A rendszeres telefonos kapcsolattartások száma 85 alkalomra tehető, ezekből 27 esetben információt kértek a drogon és alkoholon kívül a vásárlási-, játék-, munka- és internet függőséggel kapcsolatban is. Az ügyfelek nemek szerinti eloszlása kb. megegyező arányú, a 12-30 éves korosztályt érinti leginkább. Egy esetben 10 év alatti szerfüggő gyermekkel kerültünk kapcsolatba, aki a viselkedési zavarai miatt magántanulói státuszban folytathatta csak a tanulmányait. Esetében a szülővel folyamatos a kapcsolattartás. A probléma jelen pillanatban is fennáll, a gyermek pszichiátriai kivizsgálása javasolt lenne. A gyermekvédelmi gyám által jelzett esetben a 16 éves lányt ki kellett venni az iskolából, hogy ne fogyasszon drogot, mert a többi diáktól jutott hozzá. Ő jelen pillanatban otthon tartózkodik, heti egyszeri segítő beszélgetést igényel, mellette pszichiátriai kezelést kap. A többi esetben szociális ügyek intézésében nyújtottunk segítséget.

Legtöbb munkát igénylő esetünk egy 24 éves lány, aki 12 éve drogozik. Ő az utóbbi időszakban már intravénás szerhasználó, egyébként többfajta drogot használ, alkoholt és energiatalt is. Ő személyesen keresett fel bennünket, hogy gyógyulni szeretne. Ezután édesanyja és testvére is felkeresett. Több hónapja vagyunk rendszeres kapcsolatban. A lány többször eltűnt, öngyilkosságot is megkísérelt. Már volt több elvonón is, amiket nem csinált végig. Családja együttműködő. Intéztünk neki drogterápiát bennlakásos intézményben. Kezdetben akart menni, időközben azonban többször visszaesett. A legutóbbi alkalommal

gyógyszertáladagolás miatt került kórházba. Azóta otthon van, szer-és gyógyszermentes. Családjával javult a kapcsolata, alkalmi munkákat végez. Még küszködik az elvonás tüneteivel, de úgy határozott, hogy végleg leteszi a szert.

Tervezzük önségítő és hozzátartozói csoportok létrehozását, hogy hasonló sorsú emberek egymással megosztva problémáikat, félelmeiket, együtt dolgozhassanak a kiút megtalálásán.

A Szolnoki Pszichiátriai Osztállyal való tárgyalás során kiderült, hogy a tőlük kikerülő betegek állapotának nyomon követése, utógondozása nem megoldott a Jászságban, ezért hatékonyan tudnánk ezen a téren is együttműködni. Szintén ők felajánlották, hogy vegyünk részt csoport terápián, hogy elsajátíthassuk a működési elvet, melyre szükségünk lesz a jövőbeni terveink megvalósításához.

A Jászberényi Rendőrkapitánysággal és a JKEF-fel együttműködve június 26-án drogrevenenciós konferencián veszünk részt, melyen előadások és műhelymunkák várhatók, illetve itt lesz az időközben meghirdetett szertelen rajzpályázat nyerteseinek kihirdetése és a díjátadó is.

Szintén a rendőrséggel együttműködve augusztus 4-9. Nagyvisnyón és 21-23-ig Jászberény Öregerdőben prevenciós játéktábort is szervezünk diákok részére, melyen ügyességi vetélkedők lesznek és a legális és illegális drogokkal kapcsolatos tudásukat is összemérhetik.

Felméréseinket saját szerkesztésű kérdőívekkel kezdtük meg az ellátási terület általános- és középiskolaiban, a 11-18 éves korosztály feszültségoldással kapcsolatos hozzáállását vizsgálva. A Jászberényi Tankerületi Központ hozzájárulását adta a kérdőívezés lebonyolításához.

A kérdőívek kiértékelésének kezdetén már világossá vált, hogy a tizenéves korosztály döntő többsége stresszhelyzetben hajlik a feszültségoldó szerek használatára. Az is kiderült a kérdőívekből, hogy a családból hozott negatív minta nagyban hozzájárul a helytelen konfliktuskezelés kialakulásához és ezáltal nő a szerhasználat iránti kíváncsiság, illetve veszélyeztetettség mértéke. A fiatalok sajnos könnyen és olcsón hozzájuthatnak különböző szerekhez, akár az iskola közelében is. E szerek összetétele kérdéses, használatuk így sokkal veszélyesebb, akár az első próba is halállal végződhet. A diákok és a szülők is nyitottak a drogokkal kapcsolatos tudnivalókra, egyéni, illetve csoportos foglalkozások keretében is.

A következő iskolákban értük el a fenn említett korosztályt:

- Jászapáti: Jászapáti Általános és Alapfokú Művészeti Iskola, Jászapáti Szent Imre Katolikus Általános Iskola, Jászapáti Gróf Széchenyi István Katolikus Középiskola és Kollégium
- Jászladány: Móra Ferenc Általános Iskola, Kolping Katolikus Általános Iskola Jászladányi tagintézménye
- Jászsalsószentgyörgy: Szent György Katolikus Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Jászsági Általános Iskola Bozóky Általános Iskolai Tagintézménye
- Jászdózsa: Jászsági Általános Iskola Bozóky Általános Iskolai Tagintézménye
- Jászfákóhalma: JKI IV. Béla Általános Iskola

- Jászszentandrás: Kunráth Sándor Általános és Alapfokú Művészeti Iskola
- Pusztamonostor: Jászsági Általános Iskola Hábor Gabriella Általános Iskolai és Alapfokú Művészeti Iskolai Tagintézménye
- Jászárokszállás: Jászárokszállási Széchenyi István Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
- Jászfényszaru: IV. Béla Katolikus Általános Iskola
- Jászberény: Lehel Vezér Gimnázium

A Jászsági Kábítószerügyi Egyeztető Fórummal és a Jászberényi Rendőrkapitánysággal együttműködve több drogrevenziós programban részt vettünk. Az 1. Drogrevenziós- és Bűnmegelőzési Vetélkedő megszervezésében is aktívan részt vállaltunk, ahol alkalmunk nyílt a Jászberényi Trio Tv-nek is bemutatni intézményünket.

Elkészítettük ügyfélfogadási rendünket, amit igyekeztünk úgy alakítani, hogy az ellátási területen levő intézmények helyet tudjanak biztosítani számunkra, és ne zavarjuk egymás munkáját. Többnyire a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatok valamint a Polgármesteri Hivatalok irodáiban kaptunk helyet. A nagyobb, illetve fertőzöttebb településeken heti 1-2 alkalommal, a többi településen kéthetente tartunk ügyfélfogadást. Az ellátandó terület nagysága és a dolgozók kis létszáma ellenére is rendszeresen és aktívan részt veszünk a települések rendezvényein, az ügyfélfogadási rend betartása mellett.

A probléma nagyságára és összetettségére való tekintettel intézményünk fennmaradása és további működtetése szükségszerű. Munkánk hatékonyságának növelése céljából kérjük a támogató települések vezetőinek mindennemű javaslatát.

Egy új intézmény elindításának alapköve a kapcsolati hálózatok kiépítése. Az érdemi munka végzésének elengedhetetlen feltételei dolgozóink szakirányú továbbképzése és a jelzőrendszer hatékony működtetése. Tekintettel az alacsonyküszöbű ellátási formára, mely az ügyfelek részéről önkéntes alapon, együttműködési megállapodás nélkül működik, indokoltá válik az ügyfelek és intézményünk között az önkéntes segítők közvetítő szerepe.

A drog- és egyéb legális, illegális szerek okozta függőségek országos szintű problémát jelentenek, a Jászság különösen fertőzött terület. A Jászsági Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat fenntartásában és működtetésében részt vevő települések a Jászság részeit képezik, nem tekinthetjük az egyes településeket teljesen különálló részekként. A hatékony együttműködés mérföldköve lehet a jászsági összetartozás érzésének erősítése. A cél közös, az oda vezető utat is együtt kell megtalálnunk olyan asszertív együttműködési módszerekkel, melyekből mindenki csak profitálhat.

Amin az eltelt 5 hónapban részt vettünk:

- 2019. január Jászberényi Család-és Gyermekjóléti Központ team megbeszélés
- 2019. január 22. Társulási Tanács ülése
- 2019. február 12. Társulási Tanács ülése
- 2019. február 27. Éves szakmai tanácskozás Jászsószentgyörgy

- 2019. február 28. Jászsági Kábítószerügyi Egyeztető Fórum tanácskozása, Jászberény
- 2019. március 12. RÉV intézménylátogatás, Eger
- 2019. március 21. Testületi ülés Jászszentandrás
- 2019. március 26. Testületi ülés Jászárokszállás
- 2019. március 28. Szolnoki Hetényi Géza Kórház, Nappali Addiktológiai Osztály intézménylátogatás
- 2019. március 28. Szolnoki Humánszolgáltató Drogkonzultációs Központ intézménylátogatás
- 2019. március 28. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya, Szolnok
- 2019. április 18. Húsvéti Játsszóház Jászapáti, arcfestés, megbeszélés Orosz Tibor bűnmegelőzési előadóval
- 2019. április 24. Programegyeztetés Orosz Tiborral
- 2019. április 25. Jászszentandrás Általános Iskola közlekedési nap
- 2019. május 2. Növekedés Apostoli Egyház Jászapáti, megbeszélés
- 2019. május 10. Jász piknik, arcfestés, társasjáték
- 2019. május 14. Jászsalsószentgyörgy, rendőrségi fórum
- 2019. május 16-17. Szervezetfejlesztési tréning a gyermekvédelmi jelzőrendszer fejlesztésére, Gróf Széchenyi István Katolikus Középiskola és Kollégium, Jászapáti
- 2019. május 18. Polgárőr nap Jászsalsószentgyörgy, csatlakoztunk a JKEF dohányzás ellenes kiállításának megrendezéséhez, részt vettünk dr. Pető Katalin fiataloknak készült drogreprevenációs előadásán
- 2019. június 1. Növekedés Apostoli Egyház Jászapáti rendezvényén mutatkoztunk be, és szóbeli megállapodást kötöttünk együttműködésre
- 2019. június 4. Jászsalsószentgyörgy „ovizsaru” című rendezvény szervezése és lebonyolítása óvodások részére
- 2019. június 5. 1. Jászsági Drogreprevenációs- és Bűnmegelőzési Vetélkedő szervezése és lebonyolítása a Jászberényi Déryné Művelődési Központban a Jászberényi Rendőrkapitánysággal és a JKEF-fel együttműködve
- 2019. június 7. Jászszentandrás iskolai gyermeknapon való részvétel

Felvettük a kapcsolatot az illetékességi terület polgármestereivel, jegyzőivel, háziorvosaival, védőnőivel, család-és gyermekjóléti szolgálataival, az iskolai szociális munkásokkal, körzeti megbízottjaival, polgárőrökkel, civil szervezetekkel.

Megtörtént kapcsolatfelvételek, folyamatban lévő együttműködési megállapodások:

- a Jászberényi Mentőszolgálattal
- a Szolnoki Hetényi Géza Kórház Pszichiátriai Osztályával
- a Jász-Nagykun Szolnok Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Osztályával
- a Növekedés Apostoli Gyülekezettel (Jászapáti, Jászládány)

Kapcsolatba léptünk a:

- a Jászberényi gyermek ideggondozóval
- a Jászberényi EFI irodavezetőjével
- a Jászberényi Szent Erzsébet Kórház pszichológusával
- a Szolnoki Drogambulanciával
- az Emberbarát Alapítvánnyal
- a Ráckeresztúri Fiatalokért Drogterápiás Otthonával
- az Újszászi Kastélyotthonnal
- a Szolnok Szertelen Fiatalokért Közhasznú Egyesülettel
- a Budapesti Thalassa Házzal
- a Dunaharaszti Hajnalcsillag Szenvedélybetegek Rehabilitációs Otthonával.

Előkészületben lévő kapcsolatfelvételek:

- a Jász-Nagykun- Szolnok Megyei Rendőrfőkapitánysággal
- a Magyar Kamilliánus Családok Társasága Egyesületével

Mivel a szociális segítség is feladataink közé tartozik, ezért fontosnak tartjuk adományok gyűjtését és közvetítését is. Ennek céljából felvesszük a kapcsolatot:

- a Katolikus Karitással
- a Magyar Vöröskereszttel
- a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal

Folyamatosan figyeljük a pályázati lehetőségeket is, felmerülő költségeink csökkentésére és esetlegesen egy szolgálati jármű beszerzése céljából.

Rövidtávú célunk a minket felkereső ügyfelek problémáiban a hatékony tanácsadás, helyes irányba terelés. Rövid távú elképzelésünk továbbá intézményünk dolgozóinak addiktológiai továbbképzése.

Középtávú terveink közé tartozik a kapcsolathálónk kibővítése. Ebbe beletartozik az elsősorban német nyelvterülettel való kapcsolatfelvétel is. Fontosnak tartjuk, hogy nyissunk külföld felé, hogy onnan is átvehessük a jó gyakorlatokat és szakmai tudásunkat is bővítsük.

Hosszútávú célunk az intézmény bővítése, új kollégák felvétele, amit a terület fertőzöttsége, nagysága, a probléma komplex volta és az egyre bővülő ügyfélkör utógondozási igénye tesz indokolttá.

Munkánkat mindenkor elhivatottsággal, empátiával és kitartással végezzük azzal a céllal, hogy a segítségre szorulóknak minél szélesebb körét elérjük, és hogy erőt és reményt nyújthassunk a problémákkal küszködő embertársainknak a gyógyulás felé vezető úton.